

L-Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Sekondarji 2022

ID-DISA' SENA IL-ĠEOGRAFIJA (ĠENERALI) L-ISKEMA TAL-MARKI

Numru tal-mistoqsija	Marki	Tqassim tal-marki	Tweġibiet
1	6		
a.		2 marki	tal-bajjad, tal-ħamri, il-ħamrija kannella.
b.		2 marki	il-kontenut organiku.
c.		2 marki	saff irqiq ta' ħamrija.
2	30		
a.	3	3 marki	Profil ta' ħamrija
b.	6	2 marki x 3	Is-sodda tal-blatt- B Saff b'kontenut organiku għoli- A Il-fond tal-ħamrija- C
c.	12	2 marki x 6	blatt, organiku, organiżmi, ilma, nutrijenti, humus
d.	3	3 marki	Waħda minn: <ul style="list-style-type: none"> Fil-ħamrija jikbru numru kbir ta' ħxejjex u siġar. Ħafna minn dawn il-ħxejjex jintużaw mill-bniedem għall-ikel u biex jipproduċi l-mediċini. Il-ħamrija toffri abitat għal numru kbir ta' speċi u organiżmi differenti. <i>Aċċetta tweġibiet oħra tajbin.</i>
e.	6	marka x 6	<ul style="list-style-type: none"> Magħmula mis-saff artab tat-tafal; Fiha kwantitajiet kbar ta' karbonat tal-kalċju; Għandha kontenut organiku baxx; Għandha kulur ċar; Fis-sajf, tal-bajjad, tibqa' xi ftit niedja; Meta tagħmel ħafna xita, din il-ħamrija tinfaqa' bl-ilma.
3	27		

a.	3	3 marki	Biedja organika hija tip ta' biedja li biha jirkabbru annimali u prodotti b'metodi li jirrispettaw kemm l-ambjent kif ukoll l-annimali. Il-bdiewa organiċi jużaw metodi naturali u bijoloġiċi. <i>Aċċetta twegibiet oħra tajbin.</i>
b.	12	2 marki x 6	(i) naturali (ii) oġġla (iii) kontroll bijoloġiku (iv) tajbin (v) iċċertifikati (vi) għall-ambjent
c.	3	3 marki	Wieħed minn: Il-bdiewa jistgħu jużaw pestiċidi naturali magħmulin minn sustanzi ġejjin mis-siġar jew mill-ħxejjex. Jintużaw ukoll nases biex jiġbdu l-insetti u mezz oħra ta' kontroll bit-trobbija ta' insetti 'tajbin' li jeqirdu lil dawk l-insetti li jagħmlu ħsara. <i>Aċċetta twegibiet oħra tajbin.</i>
d.	6	3 marki x 2	Żewġ problemi minn: <ul style="list-style-type: none"> L-għalqa viċin għelieqi oħra li jipprattikaw biedja konvenzjonali twassal għall-kontaminazzjoni minn kimiċi wżati. Il-prodotti jieħdu iżjed fit-tul biex jikbru. Jista' jkollu inqas produzzjoni. <i>Aċċetta twegibiet oħra tajbin.</i>
e.	3	3 marki	Waħda minn: <ul style="list-style-type: none"> Il-prezzijiet tal-prodotti organiċi huma iżjed għoljin. Il-konsumatur jaf isibha diffiċli biex isib prodotti organiċi fis-suq. <i>Aċċetta twegibiet oħra tajbin.</i>
4	22		
a.	6	3 marki x 2	Żewġ modi minn: <ul style="list-style-type: none"> Meded kbar ta' art qed tittieħed għall-bini u qed jizdiedu l-postijiet urbani u b'hekk l-ilma ma jkunx jista' jiskula fil-blat. Qed intellgħu iktar ilma mill-pjan milli qed jidhol fih meta tagħmel ix-xita.

			<ul style="list-style-type: none"> L-ilma baħar qed jidħol 'il ġewwa u jagħmel l-ilma iżjed mielaħ. Spieri bla permess qed itellġu l-ilma. <p><i>Accetta tweġibiet oħra tajbin.</i></p>
b.	9	3 marki x 3	<p>Tlieta minn:</p> <ul style="list-style-type: none"> L-ilma qed ikollu livelli għolja ta' nitrati minħabba l-użu ta' fertilizzanti użati mill-bdiewa. L-iskart tal-bhejjem fl-irziezet u d-demel iżidu l-livelli tan-nitrati li jgħaddu minn ġol-ħamrija u jinżlu fil-ħażna tal-pjan. Ħsarat fis-sistema tad-drenaġġ li jwasslu għal ħruġ ta' ilma mniġġes. L-ilma li jiskula, jgħaddi minn ġol-blat u dawn il-veleni jithalltu mal-ilma tal-pjan. B'nuqqas ta' ilma tax-xita, l-ilma fil-pjan qed jonqos. B'hekk l-ilma baħar qed jidħol 'il ġewwa u jbidel l-ilma tal-pjan f'ilma iżjed mielaħ. <p><i>Accetta tweġibiet oħra tajbin.</i></p>
c	3	3 marki	Impjant tat-tisfija tad-drenaġġ huwa impjant fejn l-ilma jissaffa/jitnaddaf.
d.	4	2 marki x 2	Dan jista' jintuża għall- biedja u għall- industrija .
5	15		
a.	3	3 marki	<p>Waħda minn:</p> <p>Wied is-Sewda, Wied il-Kbir, Wied il-Għasel, il-Wied ta' Marsalforn</p> <p><i>Accetta tweġibiet oħra tajbin.</i></p>
b.	12	4 marki x 3	<p>Tlieta minn:</p> <p>Introduzzjoni ta' speċi aljeni - li jistgħu jieħdu post l-ispeċi indigeni tal-Gżejjer Maltin. Dawn jistgħu ukoll joħolqu żbilanċ fl-ekosistema tal-widien.</p> <p>Proġetti ta' tindif - Tħammil bla kontroll tal-widien jistgħu jeqirdu pjanti u ħlejjaq li jgħixu fil-widien.</p> <p>Minn banda l-oħra, ċertu widien ma jitnaddfux mill-pjanti aljeni, radam u skart. Dawn jagħlqu l-mogħdija tal-ilma.</p>

			<p>Bini ta' djar u postijiet tad-divertiment - Il-bini qed jieħu post u jeqred l-abitat tal-ispeċi li jgħixu fil-wied.</p> <p>Tniġġis minn hsejjes tal-viżitaturi - dawn jistgħu itellfu lill-ekosistema tal-widien billi pereżempju ċertu għasafar ma jkunux jistgħu jbejtu fl-ambjent tagħhom minħabba l-hsejjes ikkawżati mill-bniedem.</p> <p><i>Accetta tweġibiet oħra tajbin.</i></p>
--	--	--	---